

Opnieuw geboren worden.(Johannes 3:1-16)

- Nicodemus begint heel vriendelijk en open met een zeer tegemoet komende zin. Hij noemt Jezus Rabbi en geeft zo aan dat hij uit is op een gelijkwaardig gesprek. Hij stelt dat hij en zijn collega's menen dat Jezus bij God hoort. In de nacht komt Nicodemus; de tijd waarin de theologische debatten altijd gevoerd werden. Een prachtige opening van Nicodemus.

- Dan Jezus. Die gaat totaal niet op die opening van Nicodemus in, maar begint over een voorwaarde om het koninkrijk van God te zien; opnieuw geboren worden. Nicodemus voelt dat het niet ergens over gaat maar om Nicodemus zelf gaat. Jezus gaat het om wat hem bezielt, wat hem drijft. Hij probeert Jezus af te houden. Je kunt toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan, stelt hij. Jezus, vervolgt en Nicodemus antwoordt. Zo gaat dat nog even door, totdat Nicodemus uit het verhaal verdwijnt. Wij blijven achter en moeten verder met wat hier gebeurd is, zo bedoelt Johannes de schrijver dat, denk ik.

- Als we proberen meer zicht te krijgen op waar het hier om gaat, dan ontdekken we dat we altijd op geloven stuiten. We moeten dan goed in het oog houden dat het zelfstandig naamwoord geloof in het geheel niet in dit evangelie klinkt en het werkwoord 97 keer voorkomt. Het gaat altijd om een gebeuren dat is als de wind. Je voelt het en het brengt beweging tot stand, maar het is niet te grijpen en niet vast te leggen. Het is niet als een object te bespreken, maar te voelen in hoe een mens handelt, wandelt, doet en laat. Dus ons spreken schiet bij voorbaat te kort.

- Het beeld van het christelijke geloof is het kruis, oorspronkelijk altijd afgebeeld met de gekruisigde. In het evangelie van Johannes is er geen sprake van dat Jezus gehangen wordt aan een kruis maar omhooggeheven, of verhoogd.

Het kruis was volgens Johannes de verhoging van Jezus.

Vanaf de twaalfde eeuw zien we een vrijwel naakte Jezus die bloedt uit zijn wonden, met gesloten ogen en met een gebogen hoofd. De lijdende Christus.

Het beeld dat u vanmorgen op de beamer ziet is typerend voor de beelden tot 1100. Jezus, is gekleed en heeft de ogen open. Niet de bloedende wonden worden getoond maar de triomferende Christus. De maker heeft zelfs geprobeerd de handen van Jezus zegenend te laten zijn.

Hier horen zinnen bij als: Toen hij vervloekt werd zegende hij.

Terwijl hij veroordeeld werd bleef hij vergeven.

Terwijl zij hun hart voor hem sloten bleef hij zijn hart voor hen openen.

Jezus, heeft zo'n innerlijke ruimte dat niet bepalend is wat de anderen hem aandoen. Hij blijft als gekruisigde de zegenende.

Als je dit te groot vindt hoor hoe hij dan ook de Eniggeboren Zoon genoemd wordt. Hiermee is zijn exclusiviteit betekend.

Maar tegelijkertijd geldt dat wij in het spoor van Hem die de voeten van zijn discipelen waste opgeroepen worden om ook de minste te durven zijn.

Altijd dacht ik dat dit toch eigenlijk getuigde van gebrek aan zelfrespect; aan veel te weinig houden van jezelf.

Maar ondertussen begrijp ik dat het getuigt van een zo grote innerlijke ruimte dat niet anderen mijn doen en laten bepalen, maar dat ik zo juist overeind blijf als degene die ik ben.

- Dit nu is het gevolg van wat Jezus noemt opnieuw geboren zijn, van bovenaf geboren zijn, uit de Geest geboren zijn, uit God geboren zijn .

Dit is gevolg, de oorzaak ligt in die wonderlijke ongrijpbare wind die je doet voelen hoe geliefd, bedoeld, gewild je bent. Dat je kind van God bent.

Vanuit die beweging, die je bewust laat zijn van wie je bent, ontstaat deze manier van leven, deze manier van geloven.

Jan de Geus.